

Előfizetési feltételek:

Fizetendő Debreczenben.

Egész évre . . . 4 kor. — fl.

Fél évre 2 „ — „

Községeknek . . 1 „ 24 „

Egyes szám ára 8 fl.

Szerkesztőségi és kiadói iroda:

Gróf Degenfeld-tér 3. sz. házban.

Vilmos sörészarnoka szomszédságában.)

Kéziratok vissza nem adtnak.

DEBRECZEN-NAGYVÁRADI

ÉRTESÍTŐ.

TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Felolós szerkesztő: NYIRI GÉZA.

Hirdetési díjak:

Négy-hasabos petit sorért 10 fillér.

Nagyobb és többszöri hirdetéseknek igen kedvező engedmények tételnek.

„Nyitár”-ben megjelenő közlemény minden petit sora 30 fillér.

Hirdetések és előfizetések helyben kiadó: hivatalnál, Csáthy Ferencz, Telegdi K. L. utóda, Budapest: Goldberger A. V. Általános Tudósító VII., Erzsébet-körút 14. Blockner J., Eckstein Bern., Haasenstern, és Vogler, Bécsben, Prágában A. Oppelik, Schaleck H. és Parisban, Hamburgban Majnai-Frankfurtban: G. L. Daube és Mosse Rudolf hirdetési intézetében fogadtatnak ol.

Hiba van a kréta körül.

(Sz—II.) Ha figyelmes gonddal szét tekintünk városunk kulturális életének fejlődésén, arra a szomorú valóra jutunk, hogy általában véve úgy a társadalmi, mint minden irányban: „hiba van a kréta körül.”

Nézzük csak először városunk irodalmát. Bizony furcsa szegénységi bizonyítványt állíthatnak ki rólunk a virágzásnak indult vidékiek s az irodalom főfészke, a: főváros. Pedig egyetlen városban sincs annyi állítólagos író ember, mint éppen Debreczenben. Joggal mondhatom hogy minden második házban található olyan férfi, ki magáról és tolláról daczára, hogy vajmi keveset lendít az irodalom körül, — a legjobb és kitünőbb véleménynyel van. De mindezt futólag említettem fel; hivatott író is van városunkban quantumsátis, csak hogy ezek mellől nagyon is hiányzik a testvéries összetartás.

Nagyon sajnós való, hogy éppen azok között divik a legnagyobb egyenetlenség, az egy mást sértő lenézés, kik hivatva lennének a mai „semmi”-ből olyan irodalmat formálni városunkban, mielőtt nemcsak a vidék, de a fővárosi sajtó is kalapot emeljen.

Mert tekintve a fenti igaz s nagyon szomorú tényeket, egy cseppet sem csudálkozzon a debreczeni író világ, ha egyes szépirodalmi körök a „patópáloskodás” terére tévednek.

Amilyen a mosdó, olyan a türülköző, mondja az egyszerű példabeszéd s ebben igen sok való van, mit városunk irodalmának fejlesztésére hivatott egyének és körökre is nagyon találóan lehet alkalmazni.

Ezzel kapcsolatosan vegyük beható figyelem alá, a debreczeni nyári szinkör rég vajdó kérdését. Ott is hiba van a kréta körül s ez a baj éppen édes testvére az előbbinek.

A közel multban több oldalról a szini kerületek felosztása bukkant felszínre s mikor ama ponthoz értek az ezzel foglalkozók, hogy

melyik nagyobb város is érdemli meg hát az állandó színház otthonát, majd minden népesebb város a lajstromba került, csak a mi ősi kálvinista Rómánk maradt a tollban.

— Mintha nem is élénk, mintha nem is ünnepezt volna száz éves jubileumot városunk, éppen otybá ment-ezen mellőzés. De hiába. Ennek is az előbbi baj volt a baczilusa. Pedig, hogy felférne egy nyári szinkör! — Ha holmi vándor akrobata társulat vetődik erre, egymással versenyeznek a látványosság után epedők s néha rendőri beavatkozással kell közbe lépni, hogy a tulzsfolt „hipodrom”, vagy a „czirkusz” a szélylyel szedésnek kine legyen téve.

Tudom, sokan vannak olyanok, kik úgy nyilatkoznak a „publikum” nagyobb részéről, hogy csak a „közönséges” után vágyódik; de ez mese beszéd! Városunk lakossága igenis nem sülyedt még annyira, hogy ne érdeklődne a „szép” iránt, hanem ellenkezőleg. Debreczennek nagyon is pedáns a színházat látogató része s nem csak a páholyokban, de az egyszerűbbek rendes helyén is olyan kritikák hangzanak el olyankor, melyek teljesen megdöntik ama vádat, mintha Debreczen lakossága csupán a „léhaságok” után vágyódna.

A nyári szinkör mielőbb életbe léptetésének kérdését először is a helyi sajtónak kell vaszekzekbe vennie s másodsor is a szini igazgatónak legyen önzetlen kötelessége az, hogy élettapasztalatokat nyújtó, szívet-lelket nemesítő precziz előadásával még azokat az esetleges kétes szikrákat is kiölje a közönség lelkéből, mi a fenti vádnak gyöngye alapját képezné.

Igy talán nem lesz olyan sok hiba a kréta körül.

KARCZOLATOK.

— Innen, onnan, mindenünnen. —

Papp Bélát a hir ujra szárnyára vette s megannyi verzió kering róla.

Mindez pedig annak az előjele, hogy Papp ur ő kelmének lelkét Bali Mihály fogja szárnyára bo-

csátani. Csupán az a hiba, hogy a mai modern törvények szerint, manapság már nem keringhet felette a varjak sokasága.

Város szerte arról panaszkodnak az „ital férfiai”, hogy felszökött a bor ára.

Csodálatos. És sokan még sem szoknek meg a bortól.

— Jah, a bor még a viznél is jobb, — vélekednek sokan.

Mint megbízható forrásból értesülünk, derék szinigazgatónk ujra ingyen előadásokkal akar kedveskedni a kollégium arany ifjuságának.

Nem is lessz ez rossz. Először is lesz telt ház, másodsor meg a fiatalok is kitornázzák magukat egy kevéssé. (Lásd és halld, a tavalyi előadásokat, hol láb és kéz strapába lett fogva.)

Debreczenben mostanában valósággal dühöng a párbaj mania. Persze a felek sértetlen, vagy két miliméteres „óriási” mély sebbel távoznak a színhelyről.

Okosan is teszik. Senki sem kívánhatja egy párbajozótól, hogy a sok kiadás, államfogházi csücsülésen kívül — halva menjen baza.

Ugy is kárpótól a sajtó mindent. Egyik-másikat úgy fel-fel kapja, hogy a lába sem éri a földet.

Bikának meg igen jól tudjuk, hogy nem kell más, mint vörös posztó.

Egyik újságíró társunk panaszkodik:

— Barátom, manapság már szinikritikát sem lehet írni Debreczenben, mert tüstént provokálják az embert.

— Provokáld vissza, — biztatjuk jó szívvél.

Nem lehet barátom. Ha egygyet levágnék, száz jönne helyébe.

— Hát akkor vágd le mind a százat, de a nyegvennyolczból ne engedj.

— Az sem lehet barátom. Száz helyébe ezer jönne. Mit gondolsz, mikor még az öreg Püspöky bácsi is Benedekhez jár órákat venni.

Egy fővárosi vivó mester, kinek neve Robelly Jenő, össze csalt pénzeit rubellekre váltván, — külföldre szökött.

Fővárosi tudósításokból tudjuk, hogy milyen ügyesen tud telt a rendőrségen. Ráadásul még egy szemre való divát is elexpediált magával.

Ugy látszik, hogy Robelly ur nem csak a csalásban, de a szerelem dolgában is pompásan érti a „parir”-t, no meg az „egész kitörés”-eket.

Egyebet sem csinál mostanában a sajtó, mint a „tanbetyárok” felett vitatkozik.

— Ugyan, ugyan. Hát melyik rendszer lenne jobb: A tanító fenytise-e meg a rakoncátlan noviciusokat, a vagy megfordítva, azok térdepeltesék-e ki a tanítót a tábla elé.

Szerintünk nemcsak a mai gyerekre, de sok más emberre sem ártana vagy buszonító tñni.

Fuvalom.

HÍREK.

— **Előfizetőinkhez.** Ugy helybeli, mint vidéki előfizetőinket tisztelettel kérjük az évi előfizetés megújítására, hogy lapunk szétküldése hiányt ne szenvedjen.

— **Polgármesterünk névnapja** volt hétfőn, a mely alkalomból különös tisztelet tárgya volt Simonffy Imre kir. tan. polgármester, a kit a városi tisztikar nevében Komlóssy Arthur főjegyző, polgármesterhelyettes üdvözölt. Este a „Bika” szálló disztermében társas vacsora volt, a melyen Debreczen társadalmának vezér alakjai jelentek meg A vacsora végén Reichmann Ármin kijelentette, hogy a lelenczház javára 1000 koronát ajánl fel, Fried Leó követte Reichmann példáját s szintén a lelenczház javára ő is 100 koronát ajánlott fel Rosenfeld Sámuel pedig 200 koronát. E szép tett egy barátságos kibékülés eredménye.

— **Képkiallítás Debreczenben.** A jövő hét elején nyílik meg a debreczeni tárlat a város-háza nagytermében, mely elé oly nagy várakozással néz a debreczeni közönség. Már lázasan folyik a rendezés, hogy ez a kiállítás, melyhez fogható mű-élvezetben Debreczennek nem volt része, mindenképen megálja a helyét s megfelelően rendeltetésének. Mint értesülünk, sorsshuzás is függ össze vele. Ezer darab sorsjegyet bocsátanak ki olcsó áron s a befolyt összegből képeket vásárolnak és sorsolnak ki. A vezetőség mindenképpen gondoskodott a közönség kényelméről és igényeiről. A belépés csak harmincz krajczárba kerül, vasárnap husz krajczárba. Sőt az iskolás gyermekek, hat osztályonként jelennek meg, tíz krajczárért nézhetik meg a tárlatot. Nagyon érdekes a rendezőségnek az a terve is, hogy két izben este is megnyitja a termet

TÁRCZA.

Az igazi nő.

— A „Debreczen-Nagyv. Értesítő” eredeti tárczája. —

Írta: **Koncz Ákos.**

Ha az stenséget nem akarod megbántani, ne sertsd a nőt — mondja a keleti gyöngyök ihletett poétája. Mintha mondaná: ne bánts az eszményt, mely a nemes gyönyörök forrása, a boldogság színes napja, a földi élet megédesítője. Ez az eszmény hordoz bennünket szíve alatt, életre ébredő szemünket ez csókolja meg mindenható szeretetével először, ez az eszmény áll őrt bölcsőnk felett, ez tanít meg imádkozni, vezet az élet utain, gondolata és érzése a mi lényünkben olvad össze, hogy bennünket boldogítson. Majd élettársunk lesz a szerelem mindenható, boldogító érzésében s mikor meghalunk szent kgyelettel jár ki sirunkhoz sirni és imádkozni.

A nő hivatása magasztos és fönséges. Nélküle nem volna virág a földön, mert az ő szívének nap-sugara alatt teremnek meg a szív legnemesebb és legédesebb érzései. Viharos éjszakák csillaga ő, reménye a küzdőnek, hite a csalódottnak, szeretete annak, kit mindenki elhagyott. Fönséges és erős tud lenni a lemondásban, panaszt nem hallatnak ajkai a szenvedések égető tüzeiben sem és akkor legboldogabb, mikor a férfi szív emésztő gondjait, fájó érzéseit megoszthatja, megfelezheti. Az igazi

nő mindig kész a szenvedésre, nem tekint semmit áldozatnak és nyugodtan veszi fel a szegénység egyszerű köntösét, csakhogy biborával és ékszeivel megmentse a kétségbeeséstől azt, akit szeret.

Mert az igazi nőnek csak egy kincse, egy érzése van, a szeretet. Ez vezeti életutjában, ez ad neki erőt akkor, midőn a férfi akaraterje nem tud már ellentállani a sors csapásainak, ez forrása minden tettének s egyesítve szeretetét könnyeivel és imájával mintegy megostromolja az egeket, hogy szeretetteinek elborult lelkére vigasztalást és világosságot hozhasson.

Mosoly van arczáu, mikor a szíve vérzik; csakhogy mást felvidítson, éhezik, csakhogy férje és gyermeke ne nélkülözzenek, le tud mondani panasz nélkül mindarról, mi boldoggá tehetné, mert neki legnagyobb boldogság azokért szenvedni, a kiket szeret. Virág a nő, kinek a könyek harmatára van szüksége, hogy lelkének szellemi pompája kifejlődjék. Az igazi nő olyan, mint a gyertya; mely míg az embereknek világít önmagát emészt fel. Mint a megsebzett csiga gyöngyöket fakaszt, úgy az ő fájó lelkében a legnemesebb érények teremnek.

A világ legnagyobb szellemi könyvtárakat irtak össze az igazi nő fönségéről. A költők dalokba szőtték az Isten legszebb teremtményét s komoly tudósok foglalkoztak a női szív csodás alkotásával. A tudomány és művészet ihletet a női lélek fönségéből merített s mikor az emberiség elhagyva az eszmény utját, utvesztőbe tévedt, egy-egy női fenségre való tiszta gondolat és édes érzés visszave-

zette a bűn posványából az érényes élet virágos mezejére.

Mert a nagy női jellemek nem ritkák a világtörténelemben. Elkezdve az emberiség ősanjától Évától egész sorozatával találkozunk a legnemesebb női eszményképekkel. Ha jól emlékszem talán Chateaubriand írja, hogy midőn az első emberpárt a Cherub lángoló pallossal küzte az édenkertből s az első emberpár dolgozni volt kénytelen a megélhetésért szomorú napokat látott. Az arcuk veritékével áztatott föld meghozta első gyümölcsét s a rengő aranyárga kalászokat a leszálló nap végső sugarának világánál hálásan nézte az első emberpár. Ádámnak szemei megteltek könyekkel, midőn a multa gondolt. Éva észrevette a végtelen nagy fájdalmat s bár ő is érezte azt, hogy mily messze vannak Istentől, mégis erőt vett magán s átölelte férjét, megsugta neki az anyaság édes, mély titkát. És Ádám nem sirt többé, hanem átölelte a világ legszebb asszonyát, érezte, hogy nincs egyedül, mert szeretve van....

A női eszmény teremtette meg a tudományt, a művészetet, az emberi elme és kéz csodálatra-méltó alkotásait. Minden érzésünk, minden gondolatunk a nő körül forog. A nőért le tudunk mondani mindenről, a világról, a dicsőségről. Szerelmében kárpótlást találunk s mikor minden elborul előttünk, a nő szerelmének csillaga fényt hoz a sötétségbe.

Az igazi nő mint anya és feleség tűnik fel legfönségebbnek. A gyermekszoba és a családi kör az ő világa, melyet beragyog csodás szereteté-

vel és hűségével. Ha e világ kialszik, örökre boldogtalan az anya és feleség, de ha megérti őt, ha szeretetet kap cserébe önfeláldozó szerelméért, ő boldog, nincs semmi vágya s életcélját betetőzve látja. Nem akar egyebet csak szeretni, ennek a szeretetnek a tüzeit ápolja. Vesztaüz gyanánt világít a családi élet oltárán s óvakodik mindattól, ami a szeretet feltörő tiszta lángját meggyöngítene. Anya és feleség kíván maradni, senki más, ez a büszkesége, öröme és boldogsága....

És még a nő nem unja magát a családi élet körében, addig boldog lesz. Nem lesznek vágyai idegen örömok után s nem keresi életüdvét a ház-on kívül, hol neki igaz virágok nem teremnek. Mert az igazi boldogság csak a családi élet meleg szeretete alatt terem meg s százszor jaj annak a nőnek, ki eltévelyesztve fönséges hivatását és kilépve házi szentélyéből, a világnak kíván tetszeni. Ideig óráig talán hiuságának tetszeni fog a nyüzsgő élet, az emberek mézes-mázos, semmibe kerülő bókja, lelkének ürességét talán betölti egy kis időre a világ, de később nem talál örömet azokban, melyeket annyira áhitozott. Kilépve családjának köréből, úgy jár mint a gyermek, ki csak későn veszi észre, hogy értékes tárgyát csillogó üveggyöngyökért adta cserébe.

Ne kívánjon a nő, kinek családja, békés otthona van, tetszeni a világnak. A világ a tapasztalat szerint ugy elfeledi az ünnepezt szépségeket, mint-ha sobasem ismerte volna. A szépség mulandó és mindenkire eljön a kor, midőn nem lesz több ér-

Kardos László

nagykereskedése a legelőnyösebb bevásárlási forrás, 70 év óta osztja Debreczen város és nagy vidéke lakosainak a legmegbízhatóbb tiszta len és pamut vásznakat, Csikósvásznat, havasi győlcset, derékaljat, ágyterítőt, paplant és számtalan értékes és szép ágyszöveteket, nyári és téli mosó ruhá-nak valókat, szőnyegetek.

s auerfény és zeneszó mellett élvezheti a közönség a magas színvonalon álló kiállítást. Itt említjük meg, hogy téves az a nézet, mely szerint a debreczeni tárlaton csak a nagyváradi kiállítás el nem adott képei volna láthatók. Azokból egy sem jött ide. A mesterek műtermékeiből egyenest ide küldték festményeiket. A kiállítás e hó 12-én, azaz holnap nyílik meg gróf Degenfeld József főispán védnöksége mellett.

— **A braganzai herceg és a fátum.** A népszerű ifjú herceget, ki jelenleg a fővárosban tartózkodik, újra egy másik kellemetlenség érte. Az elmúlt hónapokban „áthelyezése” körül forgott a pletyka, a napokban pedig egy fővárosi újsorás: Varga Antal akarta javára kiaknázni az ifjú herceg jóhangzású nevét. Ez az újsorás uri ember ugyanis egy négy ezer koronás kölcsönből negyven ezer forintos tartozást kerekített a herceg terhére. A braganzai herceg pedig törvény elé állította a tul sokat kívánó pénz embert, ki jelenleg a fővárosi ügyészség börtönének rabja. Mondhatni mindennapos eset ma napság az újsora, de a mi érdekesnek kínálkozik, az, illetve azon kijelentése a hercegnek, hogy a törvényelő mint tanu sem fog állani, mivel — mint értesülünk, panaszát vissza vonta volt. Városunkban is igen élénk érdeklődéssel néznek az ügy fejleményei elé.

— **Áthelyezés.** Dóczy Józsefet, a helybeli pénzügyigazgatóság egyik titkárát, a dal-költőt városunkból elhelyezte felettes hatósága Temesvárra.

— **Figyelem váltók kitöltésénél.** Miniszteri rendelet értelmében korona értékre szóló váltókon a számokkal irt összeg után, a váltó jobb felső sarkában vagy ki kell írni e szót: „Korona”, vagy csak „K.”-ra rövidíteni. Oly váltókat, a melyeken „kor”, „ki”, „Kro”, vagy bármely más meg nem engedett rövidítés fordul elő, sem az Osztrák-Magyar Bank, sem más pénzintézet nem fogad el. Természetesen a váltó szövegében ott, ahol ez összeg betűkkel van kiírva, ezentul is úgy, mint eddig egészen kiírandó a „Korona.”

— **Kérelem a főiskola jöltevéihez.** A főiskola, illetőleg táptétele a szegény tanulói javára tartani szokott őszi segélygyűjtés ideje elkövetkezett. — Kibocsájtjuk tanítványainkat, hogy e város nagyérdemű, jólelkű közönségét keressék föl szokásos kegyadományaiknak ez évben való megújításra céljából. — Minden, a legcsekélyebb adományt is halás szívvél fogadunk, ámde mivel főiskolánk tervei a reá váró számos feladat miatt folyton növekednek, pártfogóink a jöltevéink buzgóságába különös figyelemmel kell ajánlanunk kollégiumunkat. — Minthogy továbbá a természetben adományok (gabona, tengeri, burgonya stb.) rendszerint a szekérberben is beszállítás költségeiben egész értéküket felemlésként: arra kérjük a nagyérdemű közönséget, hogy ezeket lehetőleg mellőzni s kérelmező ifjainkat pénzbeli adományban részesíteni sziveskedjenek. A netáni természetbeli adományokat az első 2 napon csak felírják s harmadik napon szállítatjuk be. A gyűjtés ideje nov. 12 és 13. hétfő - kedd, esetleg 14-ike. Debreczen, 1900. nov. 7. Kiváló tisztelettel Dr. Bartha Béla s. k. akad. igazgató.

dekes. Az évek nem kimélik a bajokat és kiméletlen kezekkel tépik le az arcz rózsáit. Ne higgye senki, hogy örökké az marad, mi ifjúsága tavaszán volt. Ne kábitásd el a nőket a hasonlatok. A rózsák és lilium elhervadnak s nem az a szép, ami a szemnek szép, mert mélyebb rejtelem van a szépség fogalmában, ezt a fogalmat azonban a legtöbb esetben nem értjük, csak érezzük. Mit ér a szépség, mely a legtöbb esetben hiúságból és tetszenivágyásban mutatja magát? A szépség, az asszonyi szépség lélek nélkül aranyporhoz hasonló, mely a lepke szárnyain csillog s lesodorra hamuvá válik és jól mondja Balzac, hogy a hiúság olyan a valódi értékkel szemben, mint a paróka és a haj. A hiu nő szünet nélkül azon van, hogy mesterségesen ápolja szépségével hódítson és napjait aszerint mérlegeli, amint haladt vagy esett hódításaiban.

Claudius azt mondja, hogy mit ér a szépség egyéb erények híján? A háznál kevés a hatása, még kevesebb a haszna. Ha arczcskádón rózsák virítanak, azért főztöd nem lesz izletesebb; ha szemeid ragyogók, mint a karbunkulus, azért gyermekeid nevelésében nem leszel ügyesebb a bűtő hervadt jó anyánál. Aután meg a szépség nem gerjeszt mindig szeretet. Nézd édes anyádat, ő már hanyatlott szépségében s mégis atyád nem látja a hervadt rózsákat, az ő szemében anyád most is az, kinek hosszú évek előtt esküdt hűséget.

Csak az a nő, asszony, anya és feleség nem érzi az otthon édes becsét, kinek lelkét nem tudják betölteni azon nemes örömek, melyek a családi élet templomában teremnek meg. Az ilyen kívánczok a nyüzsgő sokaság közé s csak akkor boldog, ha az érzelmek csínált virágait szórják elébe. A római Kornélia azt mondta, hogy ő nem vágyik a

— **A Hittanszaki Segély Egylet** választmányát a következőkép alakították meg. Elnökök: Csighy Andor senior; alelnökök: Czirják Béla esk. fel.; jegyző: Hagymásky Gyula 3. kt.; pénztárnok: Biró Ferencz 2. th.; ellenőr: Holló József 3. th.; Vél. tagok: Baráth, Halász, 4. th. Varga, Szűcs 3. th. Nagy, Szinok 2. th. Kolozs, Gachal 1. th.

— **A gyújtogató egér.** Hétfőn éjjel 10 óra tájban nagy tűzi lármá keletkezett a főtéren. Mindenfelől emberek futottak s gyakorta bangzott a kiáltás, hogy ég a Geréby utódainak üzlete. Az üzlet leeresztett rollóinak egyrésze áttűzsedett, a felső kisablaknál a lángnyelvek látszottak, a füst pedig az ajtók és ablakok melletti keskeny nyíláson tödült kifelé. Nagy tömeg gyűlt össze az üzlet előtt s szuronyt szegezett rendőrök nyitottak köztük helyett, a telefon értesítése után megérkezett tűzoltóknak. A tűzoltók Publik Ernő helyettes főparancsnok vezetés alatt s rövid idő alatt elfojtották a tüzet. Azt hiszik, hogy az egér motoszkált a gyufa dobozok halmaza között s így támadt a tűz, amely eddig még alig kiszámítható károkat okozott. A foszfor fojtó füstfellege bejárta a drága árucikkeket és gyertyák halmaza olvadt össze. Papp Károly tűzoltó megsérült, amint az oltásnál buzgózkodott, a plafonról egy darab vakolat leomlott s bal halántékán sértette meg. A sérült tűzoltó sebet a közeli Mihalovics-féle győgszertárban dr. Dereckassy kötözte be.

— **Köszönetnyilvánítás.** Kovács Kálmán, a „Debreczeni Hírlap” belmunkatársa, lapunk útján is köszönetet mond mindazoknak, kik szeretett édes atyja: néhai Kovács Károly végtisztességátélén szíves megjelenésökkel a gyászért család fájdalmát enyhíteni óhajtották.

— **Tóth András kitüntetése.** Szép meglepetésben részesült a mi szobor művésznök Tóth András az elmúlt napokban. Egy nagy-kállói küldöttség kereste föl Görömbey Péter ev. ref. esperes vezetés alatt, hogy megköszönjék a művész azon szép figyelmét, mely szerint Nagy-Kálló jeles szülötének Szilágyi István hírneves máramarosi iskolai igazgató tanár mell szobrának bronzirozott mintáját neki ajándékozta s egyúttal egy díszes ezüst kehelyt is meglepték, melyen a következő felírás van: „Nagy-Kálló város közönségétől. 1900.” Képzelték, hogy az a gyöngéd figyelem, melyen meghittotta a mi szobor művésznök s valóban elismerés illeti a Nagy-Kállókat, főképp pedig Görömbey esperes urat, hogy a művész iránt ilyen kellemes figyelmet tanusított.

— **Márkus Jenő** „Dreher sörcsarnokában” naponta választékos zóna reggeli különlegességek, vasárnap este katona zene hangverseny szabad belemenettel. Kedden Rácz Károly személyes vezetésével hangverseny. Pénteken nagy hal-csészt Magyar Testvérek zenekara mellett Korona sör a lá Pilseni folyton csapolya. 17—30

— **Esküvő.** Rásó István h. főispáni titkár, Rásó Gyula kir. tan. alispán fia szerdán délután esküdt örök hűséget Harsányi Emmának, özv. Harsányi Sándorné kedves leányának.

— **Halálozás.** Egy helybeli polgár elhalálozásáról vesszük a gyászjelentést. Polgár: ifj.

templomból a forumra, hol bepiszkolhatják könnyűsét s mikor barátnéja gyermekes örömmel dicsekedett ékszerivel, a Grachusok anyja később világtörténelmileg híres fiait vezette elő és büszkén, az anyai szeretet szent büszkeségével mutatott rájuk, e szavakkal: „Ezek az én ékszeraim!” Menyi erő, menyi női fenség és édes érzés van néhány szóban, azt csak az anya képes megérteni, ki gyermekének egy ártatlan tekintetét, egyetlen csókját többre becsülte a világ muló javánál, minden-kincsénél.

Az igazi nő önmaga lelkéből fejt ki boldogságot. Ismertem nőket, asszonyokat, kikre rövid boldogságuk után élők végéig tartó özvegyi fátly borult. Látok szenvedő arczokat, kik mindenható szerelmükkel sem tudják férjüket magokhoz kötni, a szerelem édes kötelékével. Szenvadások talán nagyobb mint a martiroké, mert a megszakadt, vagy félben maradt boldog élet tövisét nagyobb fájdalom egy életen át hordozni, mint gyorsan elmúlni. És ezek az asszonyok nemcsak maradtak a csalódásban, tiszták az érzésben, hősök a lemondásban. — Nem mennek ki a világ piacára panaszkodni, vagy a bűnös szerelemben kárpótlást keresni, nem üzik a szerelem revanche politikáját, hanem önellékhöz fordulva ott keresnek vigasztalást, méltatlanság ellenében menedéket, csalódott szívüknek enyhületet. Megmaradtak élők fogytáig azon a pedestálon, melyre női büszkeségük és erényük emelte. A szenvadás nem veri le őket a porba, hanem felemeli őket az eszményi magaslatra, mely előtt a legfrivolabb férfi is hódolattal hajlik meg, mert a női fenség, főleg, ha az a szenvadások tüzeiben edződik meg, ellenállhatatlan.

A nő lelkének ürességét sohasem pótolja a tetszenivágyás, a kacérság, vagy a még a legártat-

Nagy Gábor Kőlcsey-utczai iparos folyó hó 8 án hosszabb betegség után elhunyt. Temetése tegnap délután volt, a rokonok és ismerősök nagy részvétele mellett. — Béke poraira!

— **Állítás és népfölkelő köteles ifjak jelentkezése.** A városi tanács katonai és illetőségi ügyosztálya felhívja, illetőleg figyelmezteti azokat az ifjakat, a kik az 1878., 1879., 1880., 1881. és 1882. évben születtek, hogy a jelentkezés kötelezettségének legkésőbb f. 1900. évi november hó végéig a katonai és illetőségi ügyosztálynál (Városháza 1-ső emelet 18. ajtó) tegyenek eleget; mert a ki ezen jelentkezést, a nélkül, hogy legyőzhetlen akadályok hátráltatták volna, elmulasztja, kihágást követ el és 10 koronától 200 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő. A kik vidéken laknak, írásban is jelentkezhetnek és beadványukat a városi tanács katonai és illetőségi ügyosztályához intézzék. A beadványban a jelentkezőnek vezeték- és keresztnéve, születési éve, vallása, foglalkozása, iskolai képzettsége, esetleg zenében való jártassága, lakó helye, utca, házszám feltüntetendő, továbbá szüleinek neve közlendő. — Ugyancsak a másutt született, de Debreczenben tartózkodó 1878., 1879., 1880., 1881. és 1882. évi születésű ifjak, a fentjelzett időben és helyen szintén kötelesek jelentkezni.

— **Jövöheti bűnügyi főtárgyalások** az alábbiottak lesznek, u. m.: 1900 november hó 12-én hétfőn. Schwarcz Zsigmond s társa ellen hamis tanúzás büntette. November hó 13-án kedden. Major Iván ellen király sértés vétsége, ifj. Kerekes Ferencz ellen hatóság elleni erőszak, Takács Bálint s társa ellen lopás büntette, Juhos Zsuzsanna ellen lopás büntette. November hó 14-én szerdán. Ferencsik György s társa ellen s. t. sértés büntette, Szűts István s társa ellen lopás büntette. Ungvári János s társa ellen lopás büntette. November hó 16-án pénteken. Mikó Antal ellen zsarolás vétsége, Véghe Károly ellen lopás büntette, Kidesi Ferencz ellen zsarolás kísérése, Skót Ferencz ellen s. t. sértés vétsége. Nagy Jánosné ellen emberölés vétsége. Ambrus Péter ellen k. t. sértés vétsége. Ugyanaz nap ítélthetvések.

— **Meghívó.** A debreczeni Ipartestület, az Iparos-Kör és az Iparos-Ifjak Önképző-Egyesülete ezen utóbbi egyesület 25 éves fennállásának emlékére és az „Iparos Otthon” felavatása céljából, ennek nagytermében (Simonffy-utca 1. szám III. lépcső, II. emelet) folyó évi november hó 18-án délelőtt 10 órakor Együttös Diszülést tartanak. A diszgyűlés tárgysorozata: 1. Elnöki megnyitó. — Tartja Tóth Kálmán az ipartestület és az iparos ifjak önképző egyesületének elnöke. 2. Az „Iparos Otthon” átadása Debreczen szab. kir. város nevében Simonffy Imre kir. tanácsos, polgármester, — átvétele Serli Ede az iparos kör elnöke, mint a fent említett ipari egyesületek megbízottja által. 3. Alkalmi beszéd. — Tartja Dr. Kőrösi Kálmán az ipartestület és az iparos ifjak önképző egyesületének ügyésze. 4. Hymusz. Énekl. az iparos ifjak önképző egyesületének dalköre. — Déliben 1 órakor társas ebéd az „Arany Bika” disztermében. Egy teríték ára 3 korona. Jegyek bezárólag 1900 november hó 16-áig válthatók Tóth Ferencz férfi

lanabb hiúság sem. Nehány pillanatra talán a fonygékonyabb szíveket meglevesztik ezen elkoptatott fegyverek, de tartós vonzalmat, édesebb-érzést nem tudnak ébresztetni. Vagy ha ébresztenek is, a nöhovatavabb játékszerre válik a férfi kezében, ki mint a pillangó szorongó lélekkel várja, hogy más virágra szállhasson. S mikor elmúlnak az ifjúság év i, mikor megjelenik az a kis keskeny ráncz a szemek mellett, mindennap vész valami az illúzióból s nem marad egyéb hátra a keserű önvádnál, hogy eltévesztette életét és maradandó, megnyugtató kincsek helyett lelki gyötrelmeket szerzett öreg-ségére. A költő szerint:

A szép arcz, mint tavasz virága,
Alig virul, hervadni kezd,
Csak egy szépség van, mely sirig tart,
Mit érzésünk másokra fest.

(Gyulai Pál.)

A szépség gyöngye, rózsája
Muló fényt ruház rád,
Ha csak az öröhm hozzája
Olyan virágot nem ad,
Melyet akkor is becsülnek,
Ha arczodra ránczok ülnék.

(Kiss János.)

Maradjon a nő örökké hű neméhez. Ne keresen csillogást, hanem szeretetet, édes otthont. Ne keresse boldogságát a külvilágban, hanem önellékében. Tudjon boldog lenni! Erre adott neki a jó egy hatalmas eszközt: a szeretetet, melylyel meggyőzheti a világot. Büszkesége legyen női méltósága, és e méltóság adja kezébe azt a bűvös pálcát, mely mindazokat fonsége körébe hajtja, kik az igazi nőben az eszmények legszebbikét látják....

szabó üzletében (városháza). — Este 8 órakor az iparos ifjak önképző egyesületének Tánctmulatsága a dalkör közreműködésével, az „Arany Bika” disztermében. Belépő díj: két korona.

* **Tisztelet az érdemnek!** Wilhelm Ferencz urnak, gyógyszerész Neukirchenben, Bécs mellett, 1897. augusztus 11-ről Altonából a következőket írják: Már 70 éves vagyok és 10 év óta izületi csúsz és aranyér daganatokban szenvedtem és nem tudtam segítséget találni. Csupán a Wilhelm-féle „Köszvény- és csúsz elleni vértisztító tea” szabadított meg három hét alatt szenvedéseimtől. Köszönetet mondok tehát önnek meg a grófnának, kinek figyelmeztetésére az újságban olvastam, teljes tisztelettel: Ackerman Keresztély magánzó. Altona, Hamburg mellett Reichenstrasse 6. — Kapható Debreczenben Tóth Béla gyógyszerertárban.

* **Fertőző betegségek ellen,** melyek leginkább az egészségtelen ivóvíz által terjesztetnek biztos óvszer a tiszta egészséges ásványvíz. Felhívjuk tehát szíves figyelmét a „Kristály” Szt.-Lukácsfürdő hegyiforrás hirdetésére. — Kapható Debreczenben: Geréby Fülöp utódai, Csanak József, Kornhoffer József, Riekl József Zelmós, Czeglédy Józsefné, Szabó Zsigmond, Koncsák Géza, Hirsch Ferencz, Főlegyházi János, Göcsey István, Tóth Kálmán, Roth Antal, Mayer József, Leidenfrost Gy., Békés Emil, Bán László, Váray János és Váray József jól felszerelt fűszer, csemege és ásványvíz kereskedésében.

* **Richard-forrás.** A Herczeg Metternich-féle Richard-forrás egyike a legkitünőbb ásványvizeknek. Kellemes szénsavas víz ez, minden utóíz nélkül. Kapható gyógyszerertárakban, fűszerkereskedésekben és vendéglőkben.

* **El Párisba!** Gyakorlatias érzéssel összeállított utmutató adott ki ezzel a címmel a párisi kiállításra a Dobrowsky és Franke bpesti kiadócség. A kis kötet rövid, de teljes képét adja a francia fővárosnak és környékének, a látinivalóknak és a kiállítás nevezetességeinek. Különösen ki kell emelnünk a francia beszélgetések, melyek eltérően a szokásos utmutatóbeli bevezetésektől, igen helyesen, minden fölöslegesnek elkerülésével és minden szükségesnek figyelembe vevésével vannak megszerkesztve. A francia szöveg alatt ott áll a kiejtési módja is, nagy könnyebbséggel a francia nyelvet nem ismerő utazóknak. Páris térképe, a kiállítás tervrajza, és Páris környékének térképe, mind a három színes, van mellékelve a fűzethez, melyet Sebestyén Ede újságíró állított össze s a melynek ára 1 korona. Kapható minden könyvkereskedésben és a kiadónál 1 korona 10 fillér előre beküldése esetén bérmentve.

* **Forduljunk mindig az első forráshoz.** Ha valahol, ugy bizonyára helyén van az osztálysorsjegyek beszerzésénél. Habár ugyanis az osztálysorsajáték rendkívül nagy nyeresí esélyeket nyújt és — mint ez be van bizonyítva — ezeket jólétre, sőt nagy vagyonhoz is juthatott, a sorsajáték intézménye mindennek daczára föltétlenül megkívánja, hogy a sorsjegyek teljesen megbízható helyről szereztessenek be. A sorsjegyvásárlónak megnyugvással kell bírnia arra nézve, hogy az eladó részéről történő hibákért — a mi különféle okból könnyen előfordul — az eladó nyeresémén esetén bármely összegű kárért képes legyen teljes szavazottságot vállalni; az ily tévedésekért t. i. első sorban az eladó felelős. Hogy tehát a vevő minden tekintetben megnyugvást találjon, ajánljuk mint a megbízhatóbb beszerzési forrást, a „Nemzeti Pénzváltó Részvénytársaságot” (Budapest, Haas-Palota), mely az ország legnagyobb osztálysorsjegy-elárúsító helye. E társaság osztálysorsjegyeket eredeti áron (u. ányvett mellett) ad el, még pedig teljesen költségmentesen; sorsolási jegyzékeket ingyen küld szét; nyereséményeket azonnal, titoktartás mellett bármely összegben kifizet. E mellett a legnagyobb biztonságot, tehát minden irányban előnyöket nyújt, a mi egy oly előkelő intézettől, mint a „Nemzeti Pénzváltó Részvénytársaság”, várható is.

* **Csak 4 koronáért 200,000 korona** nyerhető. Különösen kedvező nyeresí esélyeket nyújtanak az ő Felsége által engedélyezett új államaorsajáték sorsjegyei, minthogy 18,122 sorsjegy 418,640 korona készpénzben kerül egyszerre sorsolásra és a főnyeresémény 200,000 korona. Állami felügyelet és kezeség. Minthogy e 4 koronás sorsjegyek előreláthatólag gyorsan elfognak, ajánlatos, hogy ily sorsjegyekre szóló megrendelések a Nemzeti Pénzváltó Részvénytársaságnál (Budapest, Gizella-tér, Haas-palota) mielőbb, de legkésőbb 8 napon belül beküldessenek. — A nevezett intézetnél osztálysorsjegyek is kaphatók eredeti áron és meggyőzeztük, hogy ez egyúttal az ország legnagyobb osztálysorsjegy-elárúsító helye, mely a sorsjegy-vevőknek a legnagyobb előnyöket és biztonságot nyújtja. 2—2

* **A kitarítás.** Az életben már sok, nagyon sok kísérlet eredményre vezetett, ha kellő kitarítás támogatta a kísérletezést. A mindennapi életben a legtöbb vállalkozás többnyire azért nem sikerül, mert ha nem mutatkozik azonnal eredmény, a vállalkozónak még akkor is kifogy a türelmük, ha azt látják, hogy csak a jövőben lesz meg a biztos siker. Így vagyunk az osztálysorsajátékkal is. Sok, nagyon sok a

BIKA szálloda.

Van szerencsénk a n. é. közönséget értesíteni, hogy 1900 október elsejétől fogva az étterem kezelését a kitünő szakképzettségű Lendlbauer Kálmánnak

adtuk ki, a ki izletes konyhájával Debreczen és a főváros közönsége előtt is ismeretes. — Az igen tisztelt vendégközönség b. pártfogását kérve, maradunk tisztelettel „ARANY BIKA” szálloda bérlőtársaság. 8—?

nyeremények száma; csak hogy mindenki egyszerre nem nyerhet főnyereményt, azonban, ha a kintartásra is szült helyeink, akkor az eredmény nem fog elmaradni. Bátran állíthatjuk, hogy a mi magyar osztálysorsjátékunk az egész világon a legjobbak közé tartozik. A húzások már november hó 15. és 16. án kezdődnek és a sorjegyek árai a következők: $\frac{1}{8}$ sorsjegy 75 kr., $\frac{1}{4}$ sorsjegy 1 frt 50 kr., $\frac{1}{2}$ sorsjegy 3 frt., $\frac{3}{4}$ sorsjegy 6 frt. A sorjegyvásárló közhísnégnek ajánlja os, hogy sorjegyeit megbízható helyen vásárolja. A Török A. és Tsa bankháza Budapest, Váci körút 4/a mindama előnyöket biztosítja verőinek, melyeket egy szolid, reális és megbízható cégétől elvárhatunk és így bátran és bizalommal vásárolja ő különben is szerencséséjéről ismert cégnél sorsjegyeit.

VIDÉK.

— **Paraszt dráma** játszódtott le a napokban Szent-Ivánon. Blech Menyhért öreg polgár magához hivatva a vejét: Sváger Kristófot és atyai jóindulattal kérte, hogy bánjék emberségesen leányával. A lobbinkönyv vő durván válaszolt az öreg szavára. Az öreg kérő hangon szólott hozzá, majd összetette reszkette kezét és úgy igyekezett a lelkére beszélni, mire Svágert még inkább elragadta szenvedélye és erős gorombaságokat vagdosott az arcába. Az öreg Blecht erre vejének rohant s midőn Sváger meglökte, a harag annyira elragadta az öregot, hogy fölragadta a nagy konyhakést és teljes erővel a veje mellébe döfte. Sváger hörögve rogyott a földre és pár perc múlva kisenvedett. Blecht azonnal jelentkezett a csendőrségnek, hol töredelmes vallomást tett.

— **Meggyúlt sir.** Halottak estélyén riadalom támadt a b. újvárosi temetőben. Lángba borult egy sirhalom. Nem tulvilági csoda, nem a kísértetek varázslatát elő ezt a lángoló sirt, hanem a sirhalomra helyezett gyertyáktól gyuladt fel a koszorú.

— **Brutális részeg.** Véres jelenet játszódott le a napokban az ó becsi kath. legény együletben. Szalagos I. közműves segéd mulatott az ivóban több társával, majd garázdálkodni kezdett, poharakat vevve a földhöz. A szomszéd helyiségben volt elnök, Jauch plébános, erre rendre utasította a hangos legényt s miután folytatta garázdálkodását, távozásra szólította. Erre a vad legény nagy szitkozódással bezúgta az elnöki szoba ablakát s éles bicskával kereste az elnököt, kit meg is sebesített. A rendőrök letartóztatták a késelő legényt.

— **Népszámlálási biztosok.** A törvény értelmében december végén hajtkák végre a népszámlálást. Ennek keresztállvételére szágnálnak a számláló napokon kívül a biztosok. A vármegye területén 206 számláló biztos lesz. Ezen létszámból esik a balmazújvárosi járásra 85, a nádudvari járásra 47. H.-Böszörmény városra 30. H.-Nánás városra 25 és H.-Székesvárosra 207. A számlálók munkálatait az előjárásági tagok vizsgálják fölül.

Rövid újdonságok.

Alapítvány. A debreczeni jótékony négyelet részére, Komlóssy Arthurné urnó, a debreczeni jótékony négyelet egyik alelnöke, a uőgyelet árvaháza részére száz koronás alapítványt tett. A jótett önmagát dicséri és jutalma az árvák bálája. — **Téli kabát tolvaj.** Újabban egyre szaporodnak a betörések, lopások és tolvajlások. Legújabb Kovács Kálmán közigazgatási gyakornok Rákóczi-utca 32 sz. alatti lakásából ismeretlen tettes 80 korona értékű sőtétékké télikabátját ellopta. A rendőrség megindította a nyomozást és a tettes nyomában van. — **H.-böszörményi gyógyszerértár** ügyében már döntött a belügyminiszter, elfogadta a közigazgatási bizottság határozatát s a gyógyszerértári jogot az előterjesztés alapján Bernáth Miklós okleveles gyógyszerésznek adta. — **A meglopott gyermek.** Nagy Ferenczné csapókereti lakos csizmáján lyukak támadtak. E hiányok elüntetésére elküldte Veisz Józsi csizmadíához, kinek a Hatvan-utczán van üzlete. A csizmak elhozásával kis leánykáját bizta meg. A csizmát más tárgyakkal együtt baba akarta vinni a leányka, mikor a Bika előtt megszólította. Kati Istvánné csemete-utczai lakos és pakját elkérve, egy darab kenyérral a sarkon áruhához küldte el. A csomaggal eltűnt. A rendőrségnek sikerült fölön csipni a nótárius tolvaj asszonyt, kinek nem ez lehet az első tette. — **Az ev. ref. isteni tiszteletek** idejének megváltoztatását hozták többen javaslatba, sőt a lelkesízi kar elhatározta, hogy ezentúl a négy templomban a vasárnap délelőtti isteni tiszteletek nem 9, de 10 órakor tartassanak. Ezt a határozatot egy tag megfellebbezte. Dr. Boldizsár Kálmán kerületi r. kapitány egy újabb indítványt adott be, a melyben a vasárnap isteni tiszteletek idejét meg hagyandóknak véli, de szükségesnek mondja, hogy a Nagy és Kossuth-utczai új templomban vasárnaponként déli 11 órakor is legyenek isteni tiszteletek. A nagyon szépen megírt meleg indokolású indítványt az egyháztanács nagy érdeklődéssel hallgatta s jelentés tétel végett kiadta — lelkesízi karnak. Reméljük, hogy ott mielőbb letárgyalják.

Irodalom.

Birtok megoszlás Debreczenben. E czimen Zoltay Lajos segéd levéltárnok egy igen érdekes gazdasági történelmi művet írott, mi kizárólag Debreczen város régi és mai gazdasági viszonyokkal foglalkozik. A gonddal összeállított füzetke, melynek ára csupán 30 fillér megrendelhető a „Magyar Gazdák Szövetségénél“ Budapest, Baross u. 10. Kiliány K. fővárosi könykereskedésben, vagy a szerzőnél: Városháza, közlevéltári hivatal.

— **A Debreczeni Főiskolai Lapok** második száma is megjelent már. Változatos tartalmából kiemeljük a következőket: Rácz L. szerkesztő a joghallgatók tanulmányuti ösztöndíj alapjáról értekezik — Az egyetemi választások visszhangjaként Kun Béla segélyegyleti elnök nyílt levelet intéz Brázay Kálmánhoz, egyúttal az Egyetemi Lapok tényferditő állításaira is válaszolt a szerkesztő.

Iparosok közlönye. Csokonai Vitéz Mihály, lapunk régi, tehetséges munkatársa, a fenti czim alatt egy. a „kolozsvári és erdélyrészi ipari érdekü hetilap“ot indított meg, Dr. Várady Aurél kolozsvári ismert íróval karöltve. Az igen tartalmas és minden ízében a magyar iparosok ügyét elősegítő lap előfizetése, vidékre egész évre 8 korona. Kedvelt munkatársunk igen nemes eszmének szolgálatába állott ezen lap megindításával, amenyiben azon vegyes nép lakta vidéken nagyon is fel fér egy olyan zamatos, jó magyar toll, mint az övé.

SZÍNHÁZ.

Debreczen, 1900 nov. 10.

Az elmúlt héten eléggé kielégítő gonddal lett összeállítva a heti „műsor“ s a színbázt látogató közönség is hálával igyekezett jutalmazni minden egyes szereplőt.

Vasárnap, két előadás volt. Délután a „Baba“ került színre teit ház előtt s a gonddal előadott kedves zenéjü operettben minden egyes tag otthonos volt. Ki kell emelnünk ez uttal Perényi Margitot, ki kedvesen csengő hangjával igyekezett játék hibáit kijavítani. Sikerült is neki. Este: „Szulamith“ zsidó dalmű került színre, jó előadásban.

Hétfőn, „A Kuruczfurfang“-ot adták. Igen jók voltak Bódi Ella, Sziklay, Breznay, ifj. Szathmáry s a többi szereplő tagok is, csak a segéd, illetve kar személyzetben találtuk újra azt a hibát, hogy egyes esetekben nagyon is tulotthoniasak a színpadon.

Kedden, „A koldusdiák“ került színre. Mit mondjunk ezen szellemes operettéről? Csak annyit, hogy ennek sikeres előadásához kizárólagosan művészi erők kelljenek. A szereplők mind igyekeztek töltöktelhetőleg, de hiba mégis maradt fenn, nem különben a zenekar részéről is.

Szerdán, „A könyvtárnok“, 4 felvonásos vígjáték került színre. T. Halmi Margit, ifj. Szathmáry, Nagy Gyula, Pataky, Sziklay, Péchy igen jók voltak s méltán rászolgáltak a közönség tapsára.

Csütörtökön, Szintén operette játszódott, a „Balek.“ Sziklay teljesen elemében volt, nem különben Perényi Margit is. Nagy Gyuláról most is jól nyilatkozhatuok, lépésről-lépésre baladást konsztatálva nála.

Pénteken, „Essex gróf“-ot adták elő közepes ház előtt s eltekintve egyes szereplőknek a sugó iránti rokanszenvétől, igen gördülékeny volt az előadás.

Szombaton, a „Boccaccio“ került színre. A már többször előadott operette most is a régi kezekben volt s a szereplők igyekeztek is beleiljeszkedni szerepeik keretébe. Perényi Margit ezen kedves zenéjü mesében tegnap is a régi otthonias precíz játékos volt. Különben ez a mű oly anyira zsáneréhez van szabva, hogy sok emberben a képtelt idézi fel. Mintha csak össze beszélt volna a szerzővel, — mondogatták sokan. (ifj.)

A jövő hét színházi műsora.

Hétfőn, nov. 12-én „C“ bérletben, másodsor: „A takácsok.“ Kedden, nov. 13-án „A“ bérletben, harmadsor: „A takácsok.“ Szerdán, nov. 14-én „B“ bérletben, „Sulamith.“ Énekes legenda. Csütörtökön, nov. 15-én „C“ bérletben, „A bibliás aszszony.“ Operett. Pénteken, nov. 16-án „A“ bérletben, „A koldusdiák.“ Operett. Szombaton, nov. 17-én „B“ bérletben, „A tücsök.“ Sziumű 4 felv.

CSARNOK.

Hiába.

Varázsló nézése
Bűbajos szemednek,
Az, amiért szívem
És lelkem szenvednek,
S te mondd: „hiába.“

A szívem csak érted
Gyúlt szerelmi lángra,
S érted ég hamuvá,
Érted . . . szép leányka,
S te mondd: „hiába.“

A lelkem is megtört,
Fájón . . . zokogva sir,
Te lehetsz orvosa
Tőled jöhet csak ir
S te mondd: „hiába.“

Ne feledj hát soha
Ez életben engem,
Ki érted oly sokat
Örömmel szenvedtem,
Még pedig: „hiába.“

Nyárády László.

November.

Elmult a mindszentek napja is. — Ki-ki elkeseregte bánatát szerettei sirjánál. Végsőt lobbant a pislogó gyertya láng s aztán újra néma csendes lett a holtak otthona. Sötét köd nehezedett rá a sirhalomk ezreire s a novemberi csipős szél végig csókolgatta a zörgő galyakat.

Elmulik minden. Hir, dicsőség, röpke, muló álom, olyan mint az ember élete.

Újra a november egyhangú, borongós napjait éljük. Kinek anyag jókat adott a Mindenható, arczán derült mosollyal várja az egymást érő mulatóságok özönjeit, a csillogó hópelyhes időszakot; kitől pedig azt is elvette, a mi kevesse volt, az összekulcsolt kezekkel áll a november küszöbén. Sötét, komor gondolatok foglalkoztatják elméjét a be sok fütetlen viskóban kél emilyen panaszos hang: „Isteneim, miért is van szegény ember a világon.“

Talán ki is lehetne kelni a végzet ellen, ha merengő gondolatunk végig csapong a nyomor, a jölét hazájának ösvényén.

Ott egy könyvtől nedves szenvedő arcz, száraz kenyeret tartó reszkető kéz; amott a boldogság öröm tüze ég a szemekben s az ajk derült kacaja hallik.

Mintha szívünkben elégedetlenség támadna fel, ez ellentétek tudatában.

De nem, . . . ne szóljunk többet erről, hanem gyuljon fel inkább most szívünkben az emberbaráti szeretet lobogó szövétnéke. — A nyomor, szenvedés elő hónapja ez s kicsak teheti, kinek módjában áll, segítsen a szegényen.

Egyletek, körök, melyek eddig is nagy buzgalommal igyekeztek városunk szegényein segíteni, jelenleg se lépjenek vissza a tevékenység teréről, hanem inkább kettőztetett buzgalommal s emberbaráti szeretettel istápolják a nyomorban szenvedőket.

Minden egyes keserű sóhaj, ha mosolyra válik egy-egy áldó ima azokért, kiknek szívében erős gyökeret vert a jótékonyaság.

—II.—n.

Debreczeni piac.

Nov. hó 5-én és 6-án tartott heti vásár eredménye.

Buza: 11 kor. 60 fill. — 11 kor. 40 fill.
Kétszeres: 11 kor. 40 fill. — 11 kor. 20 fill.
Rozs: 10 kor. 20 fill. — 10 kor. — fill.
Árpa: 11 kor. 20 fill. — 11 kor. — fill.
Zab: 10 kor. 20 fill. — 10 kor. — fill.
Tengeri: 13 kor. 60 fill. — 13 kor. 40 fill.
Köles: 11 kor. 10 fill. 0 kor. 00 fill.
Új sós szalonna: 92, — 100 sótalán 00 — 00 kor.
Széna: 6 kor. 60 fill. — 6 kor. 40 fill. 5 kor. 20 fill. 5 kor. 00 fill.
Háj: 100 — 102 kor.
Zsir: 120 — 116 kor.
Sertés hus: 104 — 112 — 120 kor.
Kihasított sertés: 00 — 00 korona, mind száz kilónként.

Ló- és szarvasmarha vásár.
Ló felhajtattott 690 drb. — ló eladatott 410 darab,
Szarvas marha felhajtattott 558 drb. eladatott 490 darab.

Sertés vásár.
Sertés felhajtattott 6200 drb, eladatott 2929 drb.
Kövér sertés kilója 90 — 00 — 84 fill.
A vásár lefolyása, kevésbé kedvező volt.

Szerkesztői üzenetek.

Csokonai Vitéz Mihály urnak (Kolozsvárt). Megkaptuk a küldeményt — Sikert és kitaratást! — Mikor kapunk egy kis kolozsvári különlegességet?

G. Zoltán urnak (Helyben). Sajnáljuk, ez nem vált be. Jobbat várunk mi abból a tollból. Egyébként szent a barátság.

B. Mihály urnak (Helyben). Csak tessék. A kezdő írókat mindig pártoltuk.

Kiváncsi. Elnyelte a papirkosár.

H. Izidor (Helyben). „Ne tovább a tollal“. . . stb. — Saját magára alkalmazza ódjának a czimét s hagyjon békét nekünk.

Egy valaki. Levelőre mai vezércikkünkben találja meg a választ.

O. I. urnak (Helyben). Lapunk szerkesztőségében változás állott be. Sziveskedjék bennünket felkeresni, szóval megmondjuk milyen zsánerben dolgozzék. A most beküldött nem vált be.

Brunnel Gyula urnak (Helyben). Köszönjük a szives küldeményt. Lapunk jövő számában részletesen foglalkozunk vele. Üdv!

Kiadótulajdonos: **Zloherman Herman.**

NYILTÉR.

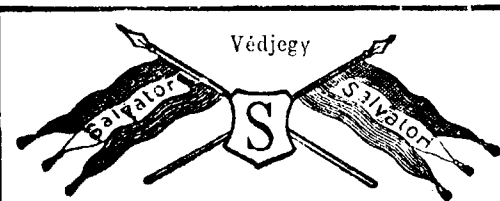
Selyem-báli-ruha 6 frt 30 krtól

feljebb — 14 méter! postabér és vámmentesensz álitva! Minták postafordultával küldetnek; nemkülönben fekete, fehér és színes „Henneberg selyem“ 42 krtól 14 frt 65 krig méterenként.
HENNEBERG G. selyemgyáros (es. és k. udvarj szállító) **ZÜRICHBEN.**

Ha biztosak akarunk lenni, hogy jó és tiszta Chokoládét kapjunk, úgy kérjünk

Suchard Chokoládét,

mi régen jónak bizonyult s legjobb hirnek örvend. Védjegyre gondosan figyelni. A tiszta előállítás biztosítva s az egész világon kedvelt és mindenütt kapható.

Vesebajoknál,
a hólyag bántalmainál
és köszvényénél,
az emésztési és lélegzési
szervek hurutainál,

a Lithion-forrás

Salvator

kitűnő sikerrel használtatik. E forrás kiváló tulajdonságai:

Húgyhajtó hatasu.

Vasmentes. Kellemes ízű.

Könnyen emeszthető.

Elő rangu gyógyviz és diaetikus ital. Számos orvosi tekintélyek által különösen oly egyéneknek ajánlva, a kik ülő életmódjuk folytán **aranyeres bántalmakban, hasi pozsga, máj- és veseizgatási** tünetményekben vagy **húgy-savas vesehomok és vesekövek** képződésében szenvednek.

Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerárakban.

A Salvator-forrás Igazgatósága Eperjesen.

Eladó fűszerüzlet.

40 év óta helyben fennálló, jó hírnévű és forgalmu, a maga nemében egyedüli, legelőkelőbb helyen levő

fűszer és csemege kereskedés

családi körülmények folytán kedvező feltételek mellett azonnal eladó, — értekezhetni e lap kiadó hivatalába, Degenfeld-tér 3. sz., I-ső emelet.

1—? (509)

Itt talál elismert diákt-csomet szer (be-dörzsölésre az izmok erősi-lesére)

KWIZDA FLUID

Kigyó jel
TOURISTA-FLUID

Erősítés és erőmegújítás céljából eredményt használják az összes túrást, kerékpározást és lovaglókat nagyobb túrák után.

ÚVEG ÁRA 2 KORONA. 1/2 ÚVEG ÁRA 1 KORONA 20 FILLÉR.

Valodi csak fenti védjeggyel. Kapható az összes gyógyszerárakban.

FORÁRTAR: **KREISAPOTHEKE KORNEBURG** BECS mellet.

1—3 (508) a város új bérházában.

zeneműraktár és bizománytár
WIEN, VI2. Mariahilferstasse 91.
2—3 (505)

Carl Kuhn & Co. Bécs,
Gyári raktár: I., Stephansplatz 6.

Halmiba, Szatmárhoz félóra, hivatalok
székhelye, évi 500 forintért, **Bittó Fidélne**
tulajdonosnénál **Halmiba**. 2.—3 (507)

Nagyban vásárlóknak jelentékeny engedmény.

A. B. 0 - 6. számig	85 kiló.
7. és 8. szám	70 "
11. 12.	50 "

Debreczen, 1900 november 7.

Ifj. PÁJER JÓZSEF.

2—3 (506)

Telefon 255. 5-25 (168)

Eladási hely : Ganovfszky Lajosnál
Debreczenben. 33—9

hegyiforrás nagy mélységből
fakadó, állandó összetételű,
igen tisztá, kalcium- és ma-
gnesium-hydrocarbonatos —
ásványviznek minősítendő

„Több száz kiváló orvos által ajánlva.”
A legizletesebb és legolcsóbb ásványviz.

RICHTER F. AD. és társa, RUDOLSTADT
cs. és kir. udvari szállítók.